

Total number of printed pages-15

1 (Sem-3/Ar) BCM 01

2025

COMMERCE
(ACCOUNTANCY)

Paper : BCM0300104

(Advanced Financial Accounting)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. (a) Fill in the blanks : 1×4=4

খালী ঠাই পূৰ কৰা :

(i) Short-working arises when
minimum rent is _____ than
actual royalty.

যেতিয়া ন্যূনতম ভাড়া প্রকৃত বয়েলিটকৈ _____
হয় তেতিয়া অবকাৰ্যৰ উদ্ভৱ হয়।

(ii) In departmental accounts, each department is considered as a separate _____.

বিভাগীয় হিচাপত প্রতিটো বিভাগক একোটা _____ বুলি বিবেচনা কৰা হয়।

(iii) Loss of profit insurance policy is also known as _____.

লাভৰ ক্ষতি বীমা নীতিক _____ বুলিও জনা যায়।

(iv) When a firm is dissolved, _____ Account is prepared to ascertain profit or loss on realisation.

যেতিয়া এখন ফাৰ্ম ভংগ হয়, তেতিয়া মূল্য আদায়কৰণৰ লাভ বা লোকচান গণনাৰ বাবে _____ হিচাপ প্রস্তুত কৰা হয়।

(b) State whether the following statements are 'True' or 'False' : $1 \times 4 = 4$

তলত দিয়া বিবৃতিসমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ উল্লেখ কৰা :

(i) When short-working lapses, it is transferred to the Profit and Loss Account.

অৱকাৰ্যৰ পতন হ'লে তাক লাভ-লোকচান হিচাপলৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়।

(ii) The difference between standard turnover and actual turnover during the indemnity period is called short sales.

ক্ষতিপূৰণৰ সময়সীমাৰ মানক বিক্রী আৰু প্রকৃত বিক্রীৰ পাৰ্থক্যক খাটি বিক্রী বুলি জনা যায়।

(iii) The Comptroller and Auditor General of India is appointed by the Finance Minister of India as per the advice of the President of India under section 148 of the Constitution.

সংবিধানৰ 148 ধাৰা অনুসৰি ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পৰামৰ্শমতে ভাৰতৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহানিৰীক্ষক নিযুক্তি দিয়ে।

(iv) Inter-departmental transfer at selling price is based on modifying principle of conservatism.

বিক্ৰী মূল্যত আন্তঃবিভাগীয় স্থানান্তৰ ৰক্ষণশীলতাৰ পৰিৱৰ্তনশীল নীতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

2. Answer the following : **(any six)** $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : **(যিকোনো ছয়টা)**

(i) What is Royalty ?

ৰয়েল্টি কি?

(ii) Mention *two* objectives of preparing departmental accounting.

বিভাগীয় হিচাপকৰণৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(iii) Mention *two* features of Government Accounting.

চৰকাৰী হিচাপকৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(iv) What is Average Clause in Insurance Claims ?

বীমা পলিচীত গড় ধাৰা কি?

(v) State *two* objectives of conversion of partnership firm to a limited company.

অংশীদাৰিত্বৰ প্রতিষ্ঠানক সীমিত কোম্পানীলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(vi) What is Consolidated Fund ?

একত্ৰিত পুঁজি কি?

(vii) What is meant by Standard Sales ?

মানক বিক্ৰী বুলিলে কি বুজোৱা হয়?

(viii) What is short-working ?

অৱকাৰ্য কি?

(ix) Write the appropriate basis applicable for apportionment of 'Discount Received' and 'Bad Debts' among different departments in departmental business.

বিভাগীয় ব্যৱসায়ত বিভিন্ন বিভাগৰ মাজত 'প্ৰাপ্ত বাট্টা' আৰু 'অনুদ্বাৰণীয় ঋণ' আৱণ্টনৰ বাবে প্ৰযোজ্য উপযুক্ত ভিত্তি লিখা।

(x) What is gradual realisation of assets ?

সম্পত্তিৰ ক্ৰমান্বয়ে মূল্য আদায়কৰণ কি?

3. Answer the following as directed : **(any four)**

$5 \times 4 = 20$

নিৰ্দেশ অনুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : **(যিকোনো চাৰিটা)**

(i) Explain *any five* principles of Government Accounting.

চৰকাৰী হিচাপকৰণৰ যিকোনো পাঁচটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Why is minimum rent account opened in the books of Lessee?

জমিন গ্ৰহীতাৰ হিচাপ বহীত নূনতম ভাড়া হিচাপ কিয় খোলা হয়?

(iii) State the significance of Departmental Accounting.

বিভাগীয় হিচাপকৰণৰ তাৎপৰ্য্য বৰ্ণনা কৰা।

(iv) Explain the Garner vs. Murray case.

গাৰ্ণাৰ বনাম মাৰে গোচৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(v) What are the different methods of determining purchase consideration when a partnership firm is sold to a company?

অংশীদাৰিত্ব প্রতিষ্ঠান এটা কোম্পানীক বিক্রী কৰাৰ সময়ত ক্ৰয়ৰ বিবেচনা মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ বিভিন্ন পদ্ধতি কি কি?

(vi) State five circumstances under which a firm may be dissolved.

এখন ফাৰ্ম ভংগ হ'ব পৰা পাঁচটা পৰিস্থিতি উল্লেখ কৰা।

(vii) Ascertain the amount of claim for loss of profit from the following information:

তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা লাভৰ ক্ষতিৰ দাবী নিৰ্ণয় কৰা :

Period of indemnity 6 months

ক্ষতি পূৰণৰ সময়

6 মাহ

Short sales

Rs. 48,000

ঘাট বিক্রী

Net profit

Rs. 1,20,000

প্রকৃত লাভ

Insured standing charges

Rs. 24,000

বীমাকৃত স্থিৰ খৰছ

Saving in standing charges

Rs. 800

স্থিৰ খৰছৰ সঞ্চয়

Increased cost of working

Rs. 2,400

কাৰ্যৰ ব্যয় বৃদ্ধি

Sales for 12 months
immediately preceding
the date of fire Rs. 5,00,000

জুইৰ তাৰিখৰ ঠিক আগৰ
12 মাহৰ বিক্রী

Sales for the last
financial year Rs. 4,80,000

যোৱা বিত্তীয় বৰ্ষৰ বিক্রী

Amount of policy taken Rs. 1,80,000
পলিচী লোৱা হৈছিল

(viii) State five distinctions between
Government Accounting and
Commercial Accounting.

চৰকাৰী হিচাপকৰণ আৰু বাণিজ্যিক হিচাপকৰণৰ মাজত
থকা পাঁচটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

4. Answer the following as directed : (any two)

10×2=20

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) A company took a lease of land at a
royalty of Rs. 5 per ton of coal raised
with a minimum rent of Rs. 30,000 p.a.
having right to recoup short-working

within next two years following the year
of occurrence. The output of the first
five years are given below :

এটা কোম্পানীয়ে প্রতি টন কয়লা নিষ্কাশন বাবদ 5 টকা
ৰয়েল্টি হিচাপত মাটি জামিনত লৈছিল আৰু ন্যূনতম
ভাড়া আছিল বছৰত 30,000 টকা। অৰকাৰ্য উদ্ভৱ
হোৱাৰ ঠিক দুবছৰৰ ভিতৰত ইয়াক পুনৰুদ্ধাৰৰ অধিকাৰ
আছিল। প্রথম পাঁচ বছৰৰ উৎপাদন তলত দিয়া ধৰণৰ
আছিল :

Year	Output (tons)
বৰ্ষ	উৎপাদন (টন)
2020	4,000
2021	5,000
2022	8,200
2023	6,200
2024	7,000

Prepare Royalty Account and Landlord
Account in the books of lessee.

জামিন গ্ৰহীতাৰ বহীত ৰয়েল্টি হিচাপ আৰু জামিনদাতাৰ
হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা।

(b) The Balance Sheet of Amal and Bimal as on 31.3.2025 is given below :

31.03.2025 তাৰিখত অমল আৰু বিমলৰ উদ্ধৃত পত্ৰ তলত দিয়া হ'ল :

Balance Sheet (উদ্ধৃত পত্ৰ)

Liabilities দেনা	Amal (Rs.)	Bimal (Rs.)	Assets সম্পত্তি	Amal (Rs.)	Bimal (Rs.)
Creditors পাওনাদাৰ	10,000	8,000	Machinery যন্ত্ৰপাতি	7,500	10,000
Bank Loan বেংক ঋণ	5,000	—	Stock মজুত	10,000	5,000
Capital মূলধন	15,000	20,000	Debtors দেনাদাৰ	12,500	11,000
			Bank বেংক	—	2,000
	30,000	28,000		30,000	28,000

They decided to amalgamate their businesses. The following revaluations were agreed :

তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় একত্ৰীকৰণৰ সিদ্ধান্ত ললে।

(i) Machinery to be reduced by 10%.
যন্ত্ৰপাতি 10% হ্রাস কৰিব লাগিব।

(ii) Stock of Amal to be reduced by 20% and that of Bimal by 10%.

অমলৰ মজুত 20% আৰু বিমলৰ মজুত 10% হ্রাস কৰিব লাগিব।

(iii) A provision of 5% is to be made against debtors of both.

দুয়োটাৰে দেনাদাৰসকলৰ বিৰুদ্ধে 5% অনুদানবনীয় ঋণপুঞ্জি গঠন কৰিব লাগে।

(iv) Each proprietor is to be credited with goodwill of Rs. 5,000.

প্ৰতিজন মালিকক 5000 টকাকৈ সুনামৰ ক্রেডিট দিব লাগিব।

(v) Bank loan of Amal is to be paid by him.

অমলৰ বেংকৰ ঋণ তেঁও নিজে পৰিশোধ কৰিব।

Pass journal entries in the books of the new firm and prepare the amalgamated balance sheet as on 31.3.2025.

নতুন ফৰ্মৰ বহীত জাবেদা প্ৰবিষ্টি দিয়া আৰু 31.3.2025 তাৰিখত একত্ৰিত উদ্ধৃত পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰা।

(c) From the following data prepare Departmental Trading and Profit and Loss Account for the year ended 31st December, 2024.

তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা 2024 চনৰ 31 ডিচেম্বৰত
অন্তপৰা বছৰটোৰ বাবে বিভাগীয় ক্ৰয়-বিক্ৰয় আৰু লাভ-
লোকচান হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা :

	Departments (বিভাগ)	
	A (Rs.)	B (Rs.)
Stock on Jan 1, 2024 1 জানুৱাৰী 2024ত মজুত	80,000	—
Purchases ক্ৰয়	4,00,000	40,000
Direct Wages প্ৰত্যক্ষ মজুৰী	20,000	2,000
Transfer of goods from Deptt. A A বিভাগৰ পৰা দ্ৰব্য স্থানান্তৰ	—	1,00,000
Stock on December 31, 2024 31 ডিচেম্বৰ, 2024ত মজুত	60,000	20,000
Sales বিক্ৰী	4,00,000	1,42,000

B's entire stock represents goods from Department A which transfers them at 25% above cost. Administrative and selling expenses amounting to Rs. 30,000 to be allocated between the departments at the ratio of 4 : 1.

Bৰ সমগ্ৰ মজুত A বিভাগৰ সামগ্ৰীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে
যিয়ে ব্যয়তকৈ 25% অধিক দামত স্থানান্তৰ কৰে।
প্ৰশাসনিক আৰু বিক্ৰী খৰছ 30,000 টকা বিভাগবোৰৰ
মাজত 4 : 1 অনুপাতত আবণ্টন কৰিব লাগে।

(d) On July 1, 2025 the godown of P. Ltd.
was destroyed by fire. The records of
the company revealed the following
particulars :

2025 চনৰ 1 জুলাই তাৰিখে পি. লিমিটেডৰ গুদামত
জুই লাগিল. কোম্পানীটোৰ নথিসমূহৰ পৰা তলত দিয়া
বিবৰণসমূহ প্ৰকাশ হল :

Stock on January 1, 2024 Rs. 95,000
2024 চনৰ 1 জানুৱাৰীত মজুত

Stock on December 31, 2024 Rs. 80,000
2024 চনৰ 31 ডিচেম্বৰত মজুত

Purchases during 2024 Rs. 3,10,000
2024 বৰ্ষৰ ক্ৰয়

Sales during 2024 Rs. 4,00,000
2024 বৰ্ষৰ বিক্ৰয়

Purchases from 01.01.2025
to 01.07.2025 Rs. 75,000
01.01.2025-ৰ পৰা
01.07.2025 লৈ ক্ৰয়

Sales from 01.01.2025
to 01.07.2025 Rs. 1,00,000
01.01.2025-ৰ পৰা
01.07.2025 লৈ বিক্রয়

In valuing of the closing stock of 2024, Rs. 1000 was written off on certain stock whose cost was Rs. 4,800. A part of this stock was sold in 2025 at a loss of Rs. 400 whose cost was Rs. 2400. The remainder of this stock is now estimated to be worth the original price. Stock salvaged was Rs. 5000. The godown was fully insured.

2024 চনৰ সামৰণি মজুতৰ মূল্য নিৰ্ধাৰণত 1,000 টকা বাদ দিয়া হৈছিল, যাৰ ব্যয়মূল্য আছিল 4,800 টকা। এই মজুতৰ এটা অংশ 2025 চনত 400 টকা লোকচান ভৰি বিক্রী কৰা হৈছিল যাৰ ক্ৰয়মূল্য আছিল 2400 টকা। এই মজুতৰ বাকী অংশ এতিয়া মূল মূল্য বুলি অনুমান কৰা হৈছে। মজুত উদ্ধাৰ কৰা হৈছিল 5,000 টকা। গুদামটো সম্পূৰ্ণ বীমা আছিল।

You are required to calculate the amount of claim to be made to the insurance company.

তুমি বীমা কোম্পানীটোৰ ওচৰত দাবীৰ পৰিমাণ গণনা কৰিব লাগে।

(e) Briefly describe the power of Comptroller and Auditor General of India in the context of Government Accounting.

চৰকাৰী হিচাপৰ প্ৰসংগত ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহানিৰীক্ষকৰ ক্ষমতাৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

Or / নাইবা

Write a critical note on the Government Accounting System in India.

ভাৰতৰ চৰকাৰী হিচাপ ব্যৱস্থাৰ ওপৰত এটা সমালোচনাত্মক টোকা লিখা।